

Basis- en variastrategieën

In Pluspunt werken we met basisstrategieën én variastrategieën. Elk kind start met de basisstrategie. Pas als het kind de basisstrategie volledig beheerst, kan het met de variastrategieën aan de slag. Kinderen die, vanaf groep 6, werken met het FS-werkboek, oefenen langer met de basisstrategieën.

Hieronder vind je per groep de gebruikte strategieën met voorbeelden van bijbehorende sommen of hulpjes. Voor meer informatie over de onderliggende didactiek en over de leerlijnen en leerdoelen verwijzen we naar de Algemene handleiding per jaargroep.

Groep 3

Onderwerp	Basis	Varia
Rekenen t/m 10	somtypen*: <ul style="list-style-type: none"> • +1 / -1 sommen 8 + 1, 8 - 1 • +2 / -2 sommen 6 + 2, 6 - 2 • Dubbelsommen 4 + 4 • Verdwijnsommen 9 - 9 • Bijna-verdwijnsommen 9 - 8 • 5-sommen 5 + 4, 9 - 4, 9 - 5 • 10-sommen 6 + 4, 10 - 6 • Verwisselen 2 + 6 → 6 + 2 • 'Moeilijke sommen' m.b.v. 5 - structuur 9 - 6 <p>*Bij het rekenen t/m 10 spreken we nog niet over strategiegebruik. We spreken over somtypen. En bij het werken met deze somtypen wordt gebruik gemaakt van structuren.</p>	-
Rekenen tussen 10 en 20	Naar analogie van het rekenen t/m 10 <ul style="list-style-type: none"> • 13 + 4 m.b.v. de kleine som 3 + 4 • 17 - 4 m.b.v. de kleine som 7 - 4 	-

Groep 4

Onderwerp	Basis	Varia
Optellen t/m 20	Rekenen via de 10 in twee stappen: eerst aanvullen t/m 10 $8 + 5 = 13$ $\begin{matrix} 2 & 3 \\ \hline & 5 \end{matrix}$ <p>Welke som zie je? $8 + 5 =$</p> <p>Hoe reken je? Eerst 2 erbij, dan 3 erbij.</p>	Dubbelen: $6 + 6$ Bijna dubbelen: $6 + 7$
Aftrekken t/m 20	Rekenen via de 10 in twee stappen: eerst afhalen tot 10 $15 - 7 = 8$ $\begin{matrix} 5 & 2 \\ \hline & 3 \end{matrix}$ <p>Welke som zie je? $15 - 7 =$</p> <p>Hoe reken je? Eerst 5 eraf, dan 2 eraf.</p>	-
Optellen t/m 100	Naar analogie van het rekenen t/m 10 <ul style="list-style-type: none"> $24 + \dots = 30$; denk aan de vriendjes van 10 $65 + 4$; denk aan de kleine som: $5 + 4$ Rijen in maximaal twee sprongen: $37 + 5 = 42$ 2 sprongen $35 + 23 = 58$ Rijen in maximaal drie sprongen: $58 + 27 = 85$	Rijen met teveel: <ul style="list-style-type: none"> $46 + 18$ $46 + 18 = 64$ $46 + 20 - 2 = 64$

<p>Aftrekken t/m 100</p>	<p>Naar analogie van het rekenen t/m 10:</p> <ul style="list-style-type: none"> • $30 - 8$; denk aan de vriendjes van 10 • $38 - 5$; denk aan de kleine som: $8 - 5$ <p>Rijgen in maximaal twee sprongen:</p> <p>$65 - 8 = 57$ 2 sprongen</p> <p>$68 - 23 = 45$</p> <p>Rijgen in maximaal drie sprongen:</p> <p>$75 - 28 = 47$</p>	<p>Rijgen met teveel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • $73 - 19$ <p>$73 - 19 = 54$ $73 - 20 + 1 = 54$</p> <p>Aanvullen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Let op! Deze variastrategie is voor alle kinderen en is dus een uitzondering. <p>Peer moet 54 kilometer rijden. Hij heeft er al 48 gereden. Hoeveel moet hij nog?</p> <p>$48 + ? = 54$ $54 - 48 = ?$</p>
<p>Vermenigvuldigen</p>	<p>Vanuit de steunsom: 1× meer, 1× minder, omkeren:</p> <p>Steunsom, die ik weet. 2×6 → 1× meer</p> <p>3×6 ↗</p> <p>Steunsom, die ik weet. 5×6 ↖ 1× minder</p> <p>4×6 ↖</p> <p>Steunsom, die ik weet. 6×6 ↗ 1× meer</p> <p>7×6 ↗ omkeren</p> <p>8×6 ↗ omkeren</p> <p>Steunsom, die ik weet. 10×6 ↖ 1× minder</p> <p>9×6 ↖</p> <p>Cruciaal hierbij is dat de bijbehorende optel- en aftreksommen t/m 100 beheerst worden (vlot).</p>	<p>-</p>

Groep 5

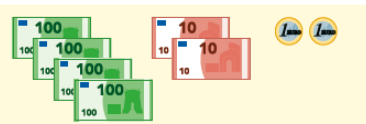

Onderwerp	Basis	Varia
Optellen t/m 1000	<p>Naar analogie van het rekenen t/m 10:</p> <ul style="list-style-type: none"> 500 + 300 m.b.v. de kleine som 5 + 3 <p>Rijgen bij de volgende somtypen:</p> <ul style="list-style-type: none"> 580 + 200 540 + 180 126 + 37 486 + 50 <p style="text-align: center;"> $486 + 50 = 536$ $\begin{matrix} 20 & 30 \end{matrix}$ </p> <p>Splitsen, alleen bij sommen waarbij de tientallen niet het honderdtal overschrijden en waarbij de eenheden niet het tiental overschrijden:</p> $435 + 224 = 659$ $400 + 200 = 600$ $30 + 20 = 50$ $5 + 4 = 9$ $600 + 50 + 9 = 659$	<p>Rijgen met teveel:</p> <ul style="list-style-type: none"> 546 + 199 <p style="text-align: center;"> $546 + 199 = 745$ $546 + 200 - 1 = 745$ </p>
Aftrekken t/m 1000	<p>Naar analogie van het rekenen t/m 10:</p> <ul style="list-style-type: none"> 900 - 400 m.b.v. de kleine som 9 - 4 <p>Rijgen bij de volgende somtypen:</p> <ul style="list-style-type: none"> 580 - 200 540 - 180 165 - 27 434 - 70 <p style="text-align: center;"> $434 - 70 = 364$ $\begin{matrix} 30 & 40 \end{matrix}$ </p> <p>Splitsen alleen bij sommen waarbij de tientallen niet het honderdtal overschrijden en waarbij de eenheden niet het tiental overschrijden:</p> $687 - 456 = 231$ $600 - 400 = 200$ $80 - 50 = 30$ $7 - 6 = 1$ $200 + 30 + 1 = 231$	<p>Rijgen met teveel:</p> <ul style="list-style-type: none"> 684 - 299 <p style="text-align: center;"> $684 - 299 = 385$ $684 - 300 + 1 = 385$ </p> <p>Aanvullen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Let op! Deze variastrategie is voor alle kinderen en is dus een uitzondering. <p style="text-align: center;">Hoeveel nog sparen?</p> <p style="text-align: center;"> $397 + 8 = 405$ $405 - 397 = 8$ </p>

<p>Vermenigvuldigen</p>	<p>Naar analogie:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5×40 m.b.v. de kleine som 5×4 <p>Splitsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> sommen als 3×14: <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid blue; border-radius: 10px; padding: 2px 5px; margin-right: 10px;">30 + 12</div> <div style="margin-right: 10px;"> $3 \times 14 = 42$ $\begin{array}{r} 10 \\ 4 \end{array}$ </div> <div> <p>hulpsommen: $3 \times 10 = 30$ $3 \times 4 = 12$</p> </div> </div> <ul style="list-style-type: none"> sommen als 3×42: <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid blue; border-radius: 10px; padding: 2px 5px; margin-right: 10px;">120 + 6</div> <div style="margin-right: 10px;"> $3 \times 42 = 126$ $\begin{array}{r} 40 \\ 2 \end{array}$ </div> <div> <p>hulpsommen: $3 \times 40 = 120$ $3 \times 2 = 6$</p> </div> </div>	<p>Rekenen met teveel:</p> $5 \times 28 = 5 \times 30 - 5 \times 2 = 150 - 10 = 140$ <p>Halveren en verdubbelen:</p> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 20px;"> 4×35 $4 \times 35 = 2 \times 70 = 140$ </div> <div style="text-align: center;"> </div> </div>
<p>Delen</p>	<p>Keersom zoeken:</p> <ul style="list-style-type: none"> $42 : 7$ met de hulpsom $6 \times 7 = 42$ <p>Naar analogie:</p> <ul style="list-style-type: none"> $120 : 3$ m.b.v. de kleine som $12 : 3$ <p>Splitsen:</p> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;"> $72 : 3 = ?$ $\begin{array}{r} 60 \\ 12 \end{array}$ </div> <div> <p>stap 1: Kun je 10×3 afhalen van 72? Ja → verder kijken Kun je 20×3 afhalen van 72? Ja → verder kijken Kun je 30×3 afhalen van 72? Nee → Wel 20×3, maar 30×3 lukt niet.</p> <p>stap 2: Maak de splitsing. → 20×3 eraf, dat is 60. Nog 12 over om te delen. 72 splitsen in 60 en 12.</p> <p>stap 3: hulpsommen: $60 : 3 = 20$ en $12 : 3 = 4$</p> <p>stap 4: antwoord: $20 + 4 = 24$</p> </div> </div>	<p>-</p>

Groep 6

Onderwerp	Basis	Varia
Vermenigvuldigen	<p>Herhaling van groep 5</p> <p>Splitsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> sommen als 3×14: <div style="display: flex; align-items: center; margin-top: 10px;"> <div style="text-align: center;"> $\begin{array}{r} 30 + 12 \\ 3 \times 14 = 42 \\ \hline 10 \quad 4 \end{array}$ </div> <div style="margin-left: 20px;"> <p>hulpsommen: $3 \times 10 = 30$ $3 \times 4 = 12$</p> </div> </div> sommen als 3×42: <div style="display: flex; align-items: center; margin-top: 10px;"> <div style="text-align: center;"> $\begin{array}{r} 120 + 6 \\ 3 \times 42 = 126 \\ \hline 40 \quad 2 \end{array}$ </div> <div style="margin-left: 20px;"> <p>hulpsommen: $3 \times 40 = 120$ $3 \times 2 = 6$</p> </div> </div> 	<p>Herhaling van groep 5</p> <p>Rekenen met teveel:</p> $5 \times 28 = 5 \times 30 - 5 \times 2 = 150 - 10 = 140$ <p>Halveren en verdubbelen:</p> $4 \times 35 = 2 \times 70 = 140$
Delen	<p>Splitsen:</p> <p>$184 : 4 = ?$ stap 1: Kun je 10×4 afhalen van 184? Ja → splitsen, verder kijken Kun je 20×4 afhalen van 184? Ja → verder kijken Kun je 50×4 afhalen van 184? Nee → Wel 40×4, maar 50×4 lukt niet.</p> <p>$184 : 4 =$ stap 2: Maak de splitsing. 40×4 eraf, dat is 160. Nog 24 over om te delen. 184 splitsen in 160 en 24.</p> <p>stap 3: hulpsommen: $160 : 4 = 40$ en $24 : 4 = 6 \rightarrow 184 : 4 = 46$</p>	<p>Rekenen met teveel:</p> <p>rekenen met teveel</p> $192 : 4 = ?$ <div style="text-align: center; margin-top: 10px;"> $50 - 2$ </div> <p>hulpsommen: $200 : 4 = 50$ en $8 : 4 = 2 \rightarrow 192 : 4 = 48$</p>

<p>Kolomsgewijs en cijferend aftrekken</p>	<p>kolomsgewijs aftrekken</p> $\begin{array}{r} 422 \\ -265 \\ \hline 200 \\ -40 \\ \hline -3 \\ \hline 157 \end{array}$ <p>cijferen Achteraan beginnen. Denk aan geld.</p> <p>stap 1: $2 - 5 = ?$ Dat gaat niet. → Tientje inwisselen. Nu nog 1 tientje en 12 munten van 1 euro. $12 - 5 = 7$, 7 opschrijven op de plek van de eenen.</p> <p>stap 2: $1 - 6 = ?$ Dat gaat niet. → Honderdje inwisselen. Nu nog 3 honderdjes en 11 tientjes. $11 - 6 = 5$, 5 opschrijven op de plek van de tientallen.</p> <p>stap 3: $3 - 2 = 1$, 1 opschrijven op de plek van de honderdtallen.</p>
<p>Kolomsgewijs en cijferend vermenigvuldigen</p>	<p>Kolomsgewijs:</p> $\begin{array}{r} 231 \\ \times 4 \\ \hline 4 \times 200 = 800 \\ 4 \times 30 = 120 \\ 4 \times 1 = 4 \\ \hline 924 \end{array}$ $\begin{array}{r} 231 \\ \times 4 \\ \hline 4 \times 1 = 4 \\ 4 \times 30 = 120 \\ 4 \times 200 = 800 \\ \hline 924 \end{array}$ <p>Cijferend:</p> <p>2 3 1 Achteraan beginnen.</p> <p>4 x stap 1: eenheden: $4 \times 1 = 4$</p> <p>9 2 4 stap 2: tientallen: $4 \times 3 = 12$ → inwisselen. 2 opschrijven op de plek van de tientallen, 1 honderdje onthouden.</p> <p>stap 3: honderdtallen: $4 \times 2 = 8$, $8 + 1 = 9$</p>
<p>Breuken, deel van een geheel</p>	 <p>Hoeveel punten zijn gehaald? som: $\frac{3}{4} \times 100 = ?$ ik reken: $100 : 4 = 25$ $3 \times 25 = 75$ antwoord: 75 punten</p> <p>Er is $\frac{3}{4}$ deel van de punten gehaald. Dat zijn 60 punten. Hoeveel punten kun je in totaal verdienen?</p> <p>Hoe reken je?</p> <p>stap 1: $\frac{3}{4}$ deel = 60</p> <p>stap 2: $\frac{1}{4}$ deel = 20</p> <p>stap 3: $\frac{4}{4}$ deel = 80</p>

Groep 7

Onderwerp	Strategieën										
Kolomsgewijs en cijferend vermenigvuldigen	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>cijferen</p> $\begin{array}{r} 536 \\ \times 4 \\ \hline 2144 \end{array}$ </div> <div style="text-align: center;"> <p>kolomsgewijs vermenigvuldigen</p> $\begin{array}{r} 536 \\ \times 4 \\ \hline 2000 \\ 120 \\ \hline 2144 \end{array}$ </div> <div style="text-align: center;"> <p>kolomsgewijs vermenigvuldigen</p> $\begin{array}{r} 536 \\ \times 4 \\ \hline 2000 \\ 120 \\ \hline 2144 \end{array}$ </div> </div> <div style="border: 1px solid blue; padding: 10px; margin-top: 10px;"> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="text-align: center; margin-right: 10px;"> $\begin{array}{r} 47 \\ \times 36 \\ \hline 282 \\ 1410 \\ \hline 1692 \end{array}$ </div> <div style="border: 1px solid blue; border-radius: 10px; padding: 5px; background-color: #e0f0ff;"> <p>Eerst een 0 opschrijven omdat je vermenigvuldigt met een tiental.</p> </div> </div> </div>										
Kolomsgewijs delen	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 20px;"> $3732 : 23 = 162 \text{ rest } 6$ </div> <table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td>1x</td> <td>2x</td> <td>10x</td> <td>5x</td> <td>6x</td> </tr> <tr> <td>23</td> <td>46</td> <td>230</td> <td>115</td> <td>138</td> </tr> </table> </div> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 20px;"> $\begin{array}{r} 2300 \\ - 1432 \\ \hline 1380 \\ - 600 \\ \hline 520 \\ - 460 \\ \hline 60 \end{array}$ </div> <div style="margin-right: 20px;"> $\begin{array}{r} 1000 \\ \times 6 \\ \hline 6000 \end{array}$ </div> <div style="margin-right: 20px;"> $\begin{array}{r} 200 \\ \times 6 \\ \hline 1200 \end{array}$ </div> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="border: 1px solid blue; border-radius: 10px; padding: 5px; background-color: #e0f0ff;"> <p>Ik kijk welke ik nodig heb uit de tafel van 23.</p> </div> </div>	1x	2x	10x	5x	6x	23	46	230	115	138
1x	2x	10x	5x	6x							
23	46	230	115	138							
Optellen en aftrekken met eenvoudige decimale getallen	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <p style="text-align: center; background-color: #e0f0ff; padding: 2px;">optellen met decimale getallen</p> <p>rijgen</p> <p>$4,30 \text{ m} + 2,80 \text{ m} = 7,10 \text{ m}$</p> <p>splitsen</p> $\left. \begin{array}{l} 5,40 \text{ m} + 2,45 \text{ m} = \\ 5,00 \text{ m} + 2,00 \text{ m} = 7,00 \text{ m} \\ 0,40 \text{ m} + 0,45 \text{ m} = 0,85 \text{ m} \end{array} \right\} 7,85 \text{ m}$ </div> <div style="width: 45%;"> <p style="text-align: center; background-color: #e0f0ff; padding: 2px;">aftrekken met decimale getallen</p> <p>rijgen</p> <p>$4,30 \text{ m} - 2,80 \text{ m} = 1,50 \text{ m}$</p> <p>splitsen</p> $\left. \begin{array}{l} 5,60 \text{ m} - 2,45 \text{ m} = \\ 5,00 \text{ m} - 2,00 \text{ m} = 3,00 \text{ m} \\ 0,60 \text{ m} - 0,45 \text{ m} = 0,15 \text{ m} \end{array} \right\} 3,15 \text{ m}$ </div> </div>										

<p>Vermenigvuldigen en delen met decimale getallen</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="width: 45%;"> <p>rekenen met splitsen</p> <p style="text-align: center;">$6 + 1,40$</p> <p>$2 \times \text{€ } 3,70 = \text{€ } 7,40$</p> <p style="text-align: center;">3 0,70</p> <p>$2,9 \times 8,1 = ?$</p> <p>stap 1: Ik ga schatten. → Het is ongeveer $3 \times 8 = 24$.</p> <p>stap 2: Ik reken zonder komma's (met de rekenmachine): $29 \times 81 = 2349$.</p> <p>stap 3: Ik kijk naar mijn schatting en plaats de komma: $2,9 \times 8,1 = 23,49$.</p> </div> <div style="width: 45%;"> <p>denken aan een breuk</p> <p style="text-align: center;">$0,25 = \frac{1}{4}$</p> <p>$0,25 \times 20 \text{ m} = 5,00 \text{ m}$</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="width: 45%;"> <p>rekenen met splitsen</p> <p style="text-align: center;">$8 + 0,05$</p> <p>$\text{€ } 40,25 : 5 = \text{€ } 8,05$</p> <p style="text-align: center;">40 0,25</p> </div> <div style="width: 45%;"> <p>rekenen met splitsen</p> <p style="text-align: center;">$5 + 0,40$</p> <p>$16,20 : 3 = 5,40$</p> <p style="text-align: center;">15 1,20</p> </div> </div>
<p>Kolomsgewijs en cijferend aftrekken met decimale getallen</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="width: 45%;"> <p>$1,234 \text{ kg} - 0,728 \text{ kg} = 0,506 \text{ kg}$</p> <p>cijferend</p> <pre> 0,12 2,14 1,2 3,4 0,7 2 8 ----- 0,5 0 6 </pre> </div> <div style="width: 45%;"> <p>$1,234 \text{ kg} - 0,728 \text{ kg} = 0,506 \text{ kg}$</p> <p>kolomsgewijs: rekenen in grammen</p> <pre> 1 2 3 4 7 2 8 ----- 1 0 0 0 -5 0 0 1 0 -4 ----- 5 0 6 </pre> </div> </div>
<p>Ongelijknamige breuken optellen en aftrekken</p>	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="flex: 1;"> </div> <div style="flex: 1;"> <p>$\frac{1}{2} - \frac{2}{8} =$</p> <p>ik reken: $\frac{4}{8} - \frac{2}{8} = \frac{2}{8} = \frac{1}{4}$</p> <p>antwoord: $\frac{1}{4}$</p> </div> </div>
<p>Heel getal met een breuk vermenigvuldigen</p>	<p>Hoeveel liter samen?</p> <div style="display: flex; justify-content: center; gap: 20px;"> </div> <div style="margin-top: 20px;"> <p>som: $3 \times 1\frac{1}{4} = ?$</p> <p style="text-align: center;">1 1/4</p> <p>hulpsommen: $3 \times 1 = 3$</p> <p style="text-align: center;">$3 \times \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$</p> <p>antwoord: $3\frac{3}{4}$</p> </div>

Groep 8

Onderwerp	Strategieën
Delen met decimale getallen	<p> $30,55 : 9,4 =$ stap 1: Schat. $\rightarrow$ Het is ongeveer $30 : 10 = 3$. stap 2: Reken zonder komma's (met de rekenmachine): $3055 : 94 = 32,5$. stap 3: Kijk naar de schatting en plaats de komma: $30,55 : 9,4 = 3,25$. </p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>S rekenen met verhoudingen</p> <p> $5 : 1,25 = 4$ $5 : 1,25$ $\times 4$ $\times 4$ $20 : 5 = 4$ </p> <p>Allebei de getallen $\times 4$, het antwoord blijft evenveel.</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>F rekenen met splitsen</p> <p> $8 + 0,05$ $\text{€ } 40,25 : 5 = \text{€ } 8,05$ $40 \quad 0,25$ </p> </div> </div>
Ongelijknamige breuken optellen en aftrekken	<p>[S]:</p> <p> $\frac{1}{3} - \frac{1}{4} =$ ik reken: $\frac{4}{12} - \frac{3}{12} = \frac{1}{12}$ antwoord: $\frac{1}{12}$ </p> <p>[F]:</p> <p> $\frac{1}{2} - \frac{2}{8} =$ ik reken: $\frac{4}{8} - \frac{2}{8} = \frac{2}{8} = \frac{1}{4}$ antwoord: $\frac{1}{4}$ </p>
Vermenigvuldigen met breuken	<p>[S]:</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>Er is $\frac{3}{4}$ reep. Ik eet $\frac{1}{3}$ daarvan op. Hoeveel eet ik op?</p> <p>Ik eet 1 stuk op. Het zijn allemaal stukken van $\frac{1}{4}$. Dus ik eet $\frac{1}{4}$ reep op.</p> <p>som: $\frac{1}{3} \times \frac{3}{4} = ?$ antwoord: $\frac{1}{4}$ reep</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Er is $\frac{3}{4}$ reep. Ik eet $\frac{1}{2}$ daarvan op. Hoeveel eet ik op?</p> <p>Ik verdeel alle stukken van $\frac{1}{4}$ in 2 kleine stukje. Allemaal stukken van $\frac{1}{8}$. Er zijn 6 stukken en ik eet de helft op, 3 stukje. Dat is $\frac{3}{8}$ reep.</p> <p>som: $\frac{1}{2} \times \frac{3}{4} = ?$ antwoord: $\frac{3}{8}$ reep</p> </div> </div> <p>[F]:</p> <p>Hoeveel punten zijn gehaald?</p> <p> som: $\frac{3}{4} \times 100 = ?$ ik reken: $100 : 4 = 25$ $3 \times 25 = 75$ antwoord: 75 punten </p>

Delen met breuken

[S]:

$$3 : \frac{1}{6} = 18$$

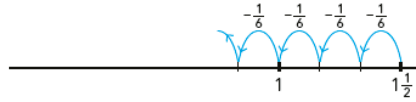
$$\times 6 \quad \times 6$$

$$18 : 1 = 18$$

Ik reken met verhoudingen.

[F]:

Hoeveel glazen schenk je uit $1\frac{1}{2}$ liter?

glas	1	2	3	6	9
liter	$\frac{1}{6}$	$\frac{2}{6} = \frac{1}{3}$	$\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$	$\frac{6}{6} = 1$	$\frac{9}{6} = 1\frac{1}{2}$

Kolomsgewijs en cijferend delen

[S]:

$$24 \overline{) 6072} \quad \begin{array}{r} 253 \\ 48 \\ \underline{1272} \\ 1200 \\ \underline{72} \\ 72 \\ \underline{0} \end{array}$$

[F]:

1x	2x	10x	5x	3x
24	48	240	120	72

Ik kijk welke ik nodig heb uit de tafel van 24.

$$6072 : 24 = 253$$

$$\begin{array}{r} 6072 : 24 = 253 \\ \underline{4800} \\ 1272 \\ \underline{1200} \\ 72 \\ \underline{72} \\ 0 \end{array}$$